

บันทึก

เรื่อง หรือข้อกฎหมาย

(ซากสัตว์ที่การส่งออกต้องขอรับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์พ.ศ. ๒๕๔๙ จะถือได้หรือไม่ว่าเป็นสินค้า ที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชยตามนัยมาตรา ๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติชดเชย ค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔)

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ที่ กค.๐๓๐๒/๒๓๕๓ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ พิจารณามาตรา ๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตใน ราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๒ เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดอัตราเงินชดเชยตามมาตรา ๑๑ (๑) แล้ว การส่งสินค้าออกให้ได้รับเงินชดเชยตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่สินค้าดังต่อไปนี้ห้ามมิให้ ได้รับเงินชดเชย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออก

ฯลฯ

ฯลฯ”

และได้พิจารณามาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับอัตรา ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำซากสัตว์ออก นอกราชอาณาจักรไว้ด้วย แล้ว เห็นว่า ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำซากสัตว์ออกนอก ราชอาณาจักรตามอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น เป็น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต มิใช่ค่าธรรมเนียมเพื่อส่งออก ดังนั้น สินค้าส่งออกที่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวจึงมิใช่สินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชยตามนัยมาตรา ๑๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔

เนื่องจากเรื่องนี้มีผลต่อการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรจึงขอให้ พิจารณาตีความในข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น เพื่อความถูกต้องรัดกุมในการจ่ายเงินต่อไป

^๑ มาตรา ๗ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน และสัตวแพทย์ และออกกฎกระทรวง วางระเบียบการขอและการ ออกใบอนุญาต กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมเฉพาะกรณี และ กำหนดการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมศุลกากร) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ซากสัตว์ที่เป็นปัญหาอันจะอยู่ในข่ายของข้อห้ามตามมาตรา ๑๒ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติเขตชายค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ หมายถึง เฉพาะซากสัตว์ที่ไม่ถูกเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรเท่านั้น เพราะซากสัตว์ที่ถูกเรียกเก็บภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรแล้ว เช่น หนังสัตว์ ถือได้ว่าเป็นสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชยตามนัยมาตรา ๑๒ (๒)^๓ ทั้งนี้ไม่ว่าสินค้านี้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่ก็ตาม สำหรับปัญหากรณีซากสัตว์ที่ไม่ถูกเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร เช่น เนื้อเป็ดและเนื้อไก่ เป็นต้น เห็นว่า การที่ผู้นำซากสัตว์ดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักรต้องขออนุญาตต่อสัตวแพทย์ตามนัยมาตรา ๓๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และข้อ ๙^๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ก่อนส่งออกนอกราชอาณาจักร โดยต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนั้น หากใช่เป็นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสินค้าเมื่อตอนส่งออกโดยตรงไม่ แต่เป็นเพียงการควบคุมโรคระบาดสัตว์โดยให้สัตวแพทย์ตรวจและจัดการทำลายเชื้อโรค หรือจัดการอย่างอื่นใดตามระเบียบกรมปศุสัตว์เสียก่อน และค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดโดยข้อ ๒^๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ.

^๒ มาตรา ๑๒ เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดอัตราเงินชดเชยตามมาตรา ๑๑ (๑) แล้ว การส่งสินค้าออกให้ได้รับเงินชดเชยตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่สินค้านี้ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชย

(๑) แร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

(๒) สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออก

(๓) สินค้าที่คณะกรรมการกำหนดมิให้ได้รับเงินชดเชย

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๔ มาตรา ๓๖ ผู้ใดส่งสัตว์ หรือซากสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามที่

กำหนดในกฎกระทรวง

^๕ ข้อ ๙ ผู้ใดประสงค์จะนำสัตว์หรือซากสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ถ้านำออกทางท่าออก ให้ยื่นคำต่อสัตวแพทย์ประจำท่าออก และถ้าออกโดยทางอื่นซึ่งมิใช่ท่าออก ให้ยื่นคำขอต่อสัตวแพทย์ประจำท้องที่ที่จะนำออก

(๒) ถ้าเป็นสัตว์ที่ต้องมีตัวรูปพรรณตามกฎหมาย ต้องมีตัวรูปพรรณแสดงกรรมสิทธิ์แนบคำขอสำหรับสัตว์ที่ขนานออกนั้นทุกตัว

(๓) ให้นำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังที่พักสัตว์ของท่าออกหรือที่พักสัตว์ที่สัตวแพทย์กำหนด เพื่อให้สัตวแพทย์ตรวจและจัดการทำลายเชื้อโรคหรือจัดการอย่างอื่นใดตามระเบียบของกรมปศุสัตว์ เว้นแต่ในกรณีที่ซากสัตว์นั้นมีหลักฐานแสดงว่าได้จัดการทำลายเชื้อโรคแล้ว

(๔) สัตว์หรือซากสัตว์ที่อยู่ในระหว่างการจัดการตาม (๓) ให้เจ้าของเป็นผู้ควบคุมดูแลรับผิดชอบและออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

^๖ ข้อ ๒ ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

ภาษีอากรเสียก่อนจึงจะได้รับเงินชดเชย นอกจากนี้ ภาษีอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิตจะต้องไม่ใช่ภาษีอากรประเภทที่กฎหมายไม่ได้กำหนดเงินชดเชยค่าภาษีอากรให้ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่บัญญัติว่า

“ค่าภาษีอากรที่จะกำหนดเงินชดเชยให้ ได้แก่ภาษีอากรบรรดาที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงานอย่างอื่นที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น แต่ไม่รวมถึง (๑) ภาษีเงินได้ (๒) ค่าภาคหลวง หรือค่าภาระอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ (๓) ภาษีอากรที่อาจขอคืนได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เว้นแต่กรณี ที่ไม่ใช้สิทธิขอคืนตามกฎหมาย และคณะกรรมการเห็นสมควร ให้ได้รับเงินชดเชย (๔) ภาษีอากรที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น (๕) ภาษีอากรตามที่คณะกรรมการกำหนด”

เมื่อได้พิจารณาปัญหานี้โดยตลอดแล้ว เห็นว่า การผลิตซากสัตว์ประเภทเนื้อสัตว์ เช่น เนื้อไก่ นั้น ภาษีอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิตก็มักจะเป็นประเภทภาษีเงินได้หรือภาษีอากรที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น เช่น ภาษีฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๒ หรือค่าธรรมเนียมใบอนุญาตซึ่งเป็นรายได้จัดเก็บของราชการส่วนท้องถิ่น ที่กฎหมายไม่ได้กำหนดเงินชดเชยให้ตามมาตรา ๑๓ นอกจากภาษีอากรดังกล่าวแล้ว ก็อาจไม่มีภาษีอากรอื่นอีกในต้นทุนการผลิต เพราะได้รับยกเว้นภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร และไม่มีค่าภาษีศุลกากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือเครื่องอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการผลิตสินค้า เป็นต้น ฉะนั้น สินค้าดังกล่าวจึงอาจไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการชดเชยค่าภาษีอากรตามเหตุผลตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ซากสัตว์ที่ไม่ถูกเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร แต่การส่งออกซึ่งสินค้าดังกล่าวต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น ยังถือไม่ได้ว่า เป็นสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับชดเชยค่าภาษีอากรตามมาตรา ๑๒ (๒)^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔ แต่อย่างไรก็ดี สินค้าดังกล่าวก็อาจไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับชดเชยค่าภาษีอากรตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเพราะไม่มีภาระภาษีอากรที่กฎหมายกำหนดเงินชดเชยให้ในต้นทุนการผลิต

นำไปชำระภาษีอากรดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีอากรที่กรมศุลกากร กรมสรรพากร หรือกรมสรรพสามิตจัดเก็บซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมีหน้าที่ต้องเสีย

(๒) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมีหน้าที่ต้องนำส่งตามประมวลรัษฎากร

(๓) ภาษีอากรที่กรมศุลกากร กรมสรรพากร หรือกรมสรรพสามิตจัดเก็บแทนราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมีหน้าที่ต้องเสีย

(๔) ภาษีอากรอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้นำบัตรภาษีไปชำระได้

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบูรณ์
(นายอมร จันทรสุมบูรณ์)
เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๕